

A N
I N Q U I R Y
Q
I N T O T H E
N A T U R E A N D C A U S E S
O F T H E
W E A L T H O F N A T I O N S .

B Y

A D A M S M I T H , L L . D .

A N D F . R . S . O F L O N D O N A N D E D I N B U R G H ;
O N E O F T H E C O M M I S S I O N E R S O F H I S M A J E S T Y ' S C U S T O M S
I N S C O T L A N D ;

A N D F O R M E R L Y P R O F E S S O R O F M O R A L P H I L O S O P H Y
I N T H E U N I V E R S I T Y O F G L A S C O W .

I N T H R E E V O L U M E S .

V O L . I .

T H E F I F T H E D I T I O N .

L O N D O N :

Printed for A. STRAHAN ; and T. CADELL, in the Strand.

M D C C C L X X X I X .

Adam Smith

AVUTIA , NAȚIUNILOR

CERCETARE ASUPRA NATURII ȘI CAUZELOR EI

vol. I



Chișinău
Universitas
1992

806497

CZU 330. 8
S 68

5c editeazăla comanda Asociației Economiştilor din Moldova

Traducerea din limba engleză a fost efectuată de

AL. HALLUNGA

după originalul operei An. Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations de Adam Smith, ediția V-a (1789), ultima din timpul vieții autorului, text reprodus de Edwin Cannan, ediția V-a, Londra, edit. Methuen & Co Ltd, 1930, vol. I.

Smith A.

S 68 **Avuția națiunilor: Cerc. asupra naturii și cauzelor ei: În două vol. Vol. I/Trad. din l. engl. de Al. Hallunga. -Ch.: Universitaș, 1992. -356 p. ISBN 5-362-00986-9**

Lucrarea împărțită de autor în 5 cărți va apărea în două volume. Volumul întâi cuprinde primele 3 cărți și începutul cărții a 4-a.

Din multitudinea de probleme tratate în lucrare unele se referă la istoria gândirii economice, altele privesc evoluția parcursă de gândirea economică*. Problemele majore însă care fac obiectul și dau conținutul principal de idei sînt probleme de natură teoretică-științifică, prin a căror abordare se încearcă într-un mod încheagat pentru înția oară să se cerceteze întreg sistemul de categorii și legi economice.

Ediția este destinată* specialiștilor în economie și studenților de la școlile superioare cu profil economic.

0603000000 - 043

M 751(10) - 92

CZU 330. 8

ISBN 5 -362-00986-9

Volumul se tipărește după **Adam Smith**. Avuția națiunilor. Cercetare asupra naturii și cauzelor ei. București, editura Academiei Republicii Populare **Romine**, 1965.

(C) Prezentare grafică N. Burilov, 1992

CUVINT INAINTE

Trecerea, mai bine zis revenirea Moldovei la economia de piață, de fapt la economia ce se dezvoltă pe principii firești, bazate pe interesele economice și pe posibilitățile potențial egale de realizare pentru agenții economici, poate fi transpusă în viață numai în condițiile pregătirii și perfecționării continue atât a specialiștilor și conducătorilor de diferite ranguri din domenii deosebite de activitate, cât și a populației în general.

După o perioadă egală cu **longevitatea** medie a omului, socialismul în aproape toate variantele sale **euro-asiatic** a recunoscut "de facto" și "de jure" incapacitatea sa de a face față cerințelor elementare, **individuale** și general umane. Așadar, popoarele revin la starea social-economică firească.

Această revenire **istorică** nu decurge deloc ușor. Este evident că și în timp ea nu poate fi prea scurtă. Experiența **unor țări** care au **înțeles "la timp"** lipsa de perspectivă a economiei **supracentralizate** demonstrează că reînțorcerea, reînvierea ei durează 10-15-20 de ani. **Termenul** concret depinde de relațiile reale de producție, de nivelul general de dezvoltare a țării, de dorința și de capacitatea fiecărui popor de a se reînnoi, de influența factorului extern, inclusiv al ajutorului interesat ort dezinteresat, de locul **geopolitic** al statului respectiv ș.a.

În Moldova **începutul revenirii** poate fi considerat anul 1990, când Parlamentul a adoptat **Hotărîrea "Cu privire la concepția trecerii la economia de piață"** (25 iulie 1990).

Pentru prima etapă problema revenirii la economia de piață va fi în mare măsură un proces nou atât pentru o bună parte a populației din Moldova, cât și pentru majoritatea specialiștilor care urmează să fie pregătiți. Cu regret, e necesar să recunoaștem că în prezent și în viitorii **cîțiva** ani economiștilor din Moldova le va fi greu să pregătească lucrări fundamentale în domeniul economiei, aceasta fiind posibil numai peste un timp oarecare. Perioada apropiată nu poate **însă** să **rămînă** cu un vacuum de cunoștințe **economico-juridice**.

În aceste condiții, cînd trebuie să **începem** aproape de la zero, Asociația Economiștilor din **Moldova** (A.E.M.) consideră important și necesar reeditarea în limba română a unor lucrări economice ori economico-juridice ale unor economiști cunoscuți, în primul **rînd**, din Europa, lucrări ce au fost editate deja în România și care trebuiesc cunoscute. În anii apropiați **intențio-**

năm să edităm de asemenea câteva cărți fundamentale destinate tuturor categoriilor de **econo-**miști: teoreticieni, practicieni, conducători ai organelor locale, de **întreprinderi**, gospodării, ministere și departamente, aspiranți, studenți ai facultăților economice, lectori universitari și de licee specializate, lucrători ai structurilor nestatale, specialiști bancari **etc.**, pentru toți cei care se interesează de teoria și de practica economică, financiară, bancară, de dreptul economic (național și internațional), de statistică, de istorie a economiei și doctrinele economice etc. Printre ele au **fost** incluse, în primul **rînd**, următoarele opere:

Adam Smith "Avuția națiunilor";

Charles **Foūrier** "Opere economice";

David Ricardo "Opere alese";

T.Schattelles "Metode **econometrice** moderne";

Ion **Filipescu** "Drept internațional privat";

N.Constantinescu "Acumularea primitivă a capitalului în **România**";

G.Bistriceanu "Dicționar de asigurări" etc.

A.E.M. consideră că aceste lucrări, precum și cele ulterioare, vor fi studiate cu interes și vor contribui la familiarizarea economiștilor cu noi și originale opinii economice, cu cele **"traditionale"**.

Aducem sincere mulțumiri academicianului N.Constantinescu, președinte al Asociației Economiștilor din România, **d-Ńui** profesor **C.Ionescu**, secretar general al Senatului Parlamentului României, care ne-au acordat ajutorul necesar la editarea operelor **sus-menționate**.

Președintele

Asociației Economiștilor din
Moldova

Minai Patraș

Munca **anuală** a oricărei națiuni constituie fondul **care** dintotdeauna o aprovizionează cu toate bunurile necesare și de înlesnire a traiului, pe care le consumă anual și care constau totdeauna, fie în produsul imediat al acestei **munci**, fie în ceea ce se cumpără cu acest produs, de la alte **națiuni**.

Deci, după cum acest produs, sau ceea ce cumpără cu el, reprezintă o proporție mai mică sau mai mare față cu numărul celor care urmează **să-l** consume, **națiunea** va fi mai bine sau mai slab aprovizionată cu toate bunurile necesare și de înlesnire a traiului, de care duce lipsă.

Dar această **proporție** este negreșit determinată la fiecare **națiune** de două împrejurări **diferite**: în primul **rînd**, de priceperea, îndemînarea și **chibzuința** cu care este în general înfăptuită munca **ei**; și, în al doilea rînd, de raportul dintre numărul celor care sînt **întrebuințați** într-o muncă folositoare și numărul celor care **nu** sînt astfel **întrebuințați**. Oricare ar fi solul, clima sau întinderea teritoriului unei **națiuni** oarecare, **abundența** sau **insuficiența** aprovizionării ei anuale depinde desigur, în fiecare caz în parte, de cele **două** împrejurări.

Abundența sau insuficiența acestei aprovizionări pare de asemenea să depindă mai mult de prima, decît de ultima din aceste două împrejurări. La popoarele sălbatice de vînători și pescari, fiecare individ în stare de a munci este **întrebuințat** mai mult sau mai puțin într-o muncă folositoare și încearcă să-și procure, pe cît îi e cu **putință**, bunurile necesare și de înlesnire a traiului, pentru el **însuși**, cît și pentru cei din familia sau din tribul său, care **sînt** fie prea **bătrîni**, fie prea tineri, fie prea neputincioși ca să poată merge la vînătoare sau la pescuit. Asemenea popoare însă, sînt **într-o** așa de mare sărăcie încît numai din cauza lipsei sînt adeseori silite ori, cel puțin, se cred uneori silite, ca **de-a** dreptul să extermine iar altele să-și părăsească copiii **nou-născuți**, **bătrînii** și pe cei **loviți** de boli grele de lungă durată, **lăsîndu-i** astfel să piară de foame sau să fie **sfișiati** de fiarele sălbatice. La națiunile civilizate și prospere, dimpotrivă, deși o mare parte din oameni nu lucrează de loc și **mulți** dintre aceștia consumă un produs al unei munci **de zece**, adesea de o sută de ori mai mare decît ceea ce consumă cea mai mare parte din cei ce lucrează, totuși produsul întregii munci a **societății** este atît de mare încît **toți** oamenii sînt adesea aprovizionați din belșug, iar un muncitor, chiar din categoria cea mai de jos și mai săracă, dacă este chibzuit și harnic, poate să se bucure de o mult mai mare cantitate de bunuri necesare și de înlesnire a traiului, decît i-ar fi posibil unui sălbatic să dobîndească.

Cauzele acestei perfecționări a **forțelor** productive ale muncii și ordinea potrivit căreia produsul ei este în mod natural distribuit între diferitele clase și categorii sociale constituie subiectul primei cărți a acestei cercetări.

Oricare ar fi starea reală de pricepere, **îndemînare** și **chibzuință**, cu care se efectuează munca de către o națiune oarecare, **abundența** sau insuficiența **apro-**

vizionării ei anuale va depinde, atîta vreme cît persistă această stare, de **proporția** dintre numărul celor care sînt întrebuițați anual într-o muncă **folositoare** și de numărul celor care nu sînt **astfel întrebuițați**. Numărul muncitorilor folositori și productivi, după cum vom vedea mai tîrziu, este pretutindeni în **proporție** cu fondul de capital **întrebuițat** pentru a le da de lucru și cu felul **anume** în care el este întrebuițat în acest scop. Cartea a **II-a**, deci, tratează despre natura fondului de capital, despre modul în care acesta se acumulează treptat și despre diferitele **cantități** de muncă pe care le pune în mișcare, potrivit **diferitelor** moduri în care este **întrebuițat**.

Națiuni destul de înaintate în privința priceperii, **îndemînării** și **chibzuinței** în aplicarea muncii, au **urmat** căi foarte **diferite** în conducerea sau **îndrumarea** generală a acestei munci. Dar aceste căi s-au dovedit a nu fi toate **deopotrivă** de **prrielnice** dezvoltării **producției** ei. Politica unor **națiuni** a dat o **încurajare** extraordinară **activității** economice sătești ; politica altora, **activității** economice orășenești. Aproape nici o națiune nu a tratat egal și **imparțial** toate felurile de activitate economică. De la căderea imperiului roman, politica Europei a fost mai favorabilă meseriilor, manufacturilor și comerțului — activitate a orașelor — **decît** agriculturii — activitate a satelor. **Împrejurările** care par a fi introdus și **stabilit** această politică, sînt lămurite în cartea a **III-a**.

Deși, poate, aceste procedee au fost introduse la început de interesele **particulare** și **prejudcățile** anumitor categorii de oameni, fără nici o **considerație** sau prevedere **față** de urmările lor asupra prosperității generale a societății, **totuși**, ele au dat prilej la teorii foarte diferite de economie politică, dintre care **unele slăvesc importanța** activității de la orașe, iar altele a celei de la **țară**. **Aceste teorii** au avut o influență considerabilă, nu numai asupra **părerilor oamenilor învățați**, dar și asupra felului de guvernare a principilor și a oamenilor **de stat**. **M-am străduit**, în cartea a **IV-a**, să lămuresc, pe cît de complet și de clar **mi-a** fost cu **putință**, aceste diferite teorii și efectele principale pe care ele **le-au** produs în epoci deosebite și la diferite **națiuni**.

A lămuri în ce a constat venitul majorității covârșitoare a populației **sau** care a fost natura acelor fonduri, care, în epoci deosebite și la diferite **națiuni au** asigurat consumul lor anual, formează obiectul acestor prime patru **cărți**. Cartea a **V-a** și cea din urmă, tratează despre venitul suveranului sau al **statului**. În cartea aceasta am încercat să arăt, mai întîi, care sînt cheltuielile necesare suveranului sau statului ; care dintre aceste cheltuieli trebuiesc acoperite de **contribuția** generală a întregii **societăți** ; și care din ele numai de o anumită **parte** sau de anumiți membri ai acestei **societăți** ; în al doilea **rînd**, care sînt **diferitele** metode prin care întreaga societate poate fi făcută să contribuie la **acoperirea** cheltuielilor ce incumbă întregii societăți și care sînt principalele avantaje și **inconveniente** ale fiecăreia din aceste metode ; iar în al treilea și ultimul **rînd**, care sînt motivele și cauzele care au determinat aproape toate guvernele moderne să ipotecheze o parte din acest venit, sau să contracteze datorii ; și care au **fast** urmările acestor datorii asupra bogăției reale, asupra produsului anual al **pă-j** mîntului și al muncii societății.

NOTELE TRADUCĂTORULUI

CARTEA I

1. Prima monedă **bătută** la Roma, în timpul lui Servius Tullius, se numea **pondus**. Smith însă transcrie aici denumirea monedei ca fiind *pondo* (sau *asul*) roman, probabil influențat de expresia latină uzuală **libram pondo** (greutatea de o livră), care arată conținutul monedei, **de** o libra romană de aramă.

2. *Avoirdupois* este un sistem de greutateți uzitat în Anglia pentru cântărit orice **mărfuri**, afară de metale **prețioase**, pietre prețioase și **substanțe** medicinale. Livra *avoirdupois* conține 7000 **grains**, un grain echivalând cu aproape 0,065 grame.

3. Este vorba de reforma monetară din 1774, efectuată în Anglia și **care** a constat din baterea din nou a monedelor de aur uzate și alterate.

4. În ediția I, Smith scria „**profiturile** capitalului constituie o sursă de **valoare**“, în loc de „profiturile capitalului constituie o parte **componentă**“, ca în ediția V.

5. Matthew Hale a fost membru al parlamentului lui Cromwell și o mare autoritate în lumea juridică în perioada restaurației. Aici este citat ca președinte al Curții de Justiție a **Scotiei** și ca autor de lucrări juridice încă prețuite în timpul cînd scria Smith. Din eroare, în **ediția** originală, de doua ori pe aceeași pagină, numele este scris Hales în loc de Hale.

6. *Talia* sau *la taille* era un impozit pus în Franța în perioada feudală pe venitul tuturor persoanelor care nu aveau calitatea de nobili, de clerici, sau care nu erau scutite de el. Denumirea de *taille* provenea de la obiceiul collectorilor de impozite de a însemna pe un răboj (**tailleur =** a ciopli) contribuția încasată.

7. Acest statut emis în timpul lui Henric **VIII** (rege al Angliei de la 1509 la 1547) a avut în fapt efectul de a legaliza dobînda care se urcase pînă la 10 la sută.

8. Eduard VI (rege al Angliei de la 1547 la 1553). a abrogat statutul decretat de tatăl său, Henric VIII, și a interzis complet orice împrumut cu **dobîndă**. În preambulul **statutului** se afirmă că acest statut al lui Henric VIII nu intenționa nicidecum să **îngăduie** dobînda, cum își închipuiau unii, ci urmărea numai să evite o creștere a ei mai mare decît cea uzuală în acel timp. **În** fapt, efectul noului statut n-a fost altul, decît acela de a mări efectele dezastruoase ale cametei.

9. Prin **dispozițiile** statutului din timpul domniei Elisabetei (regină a Angliei de la **1558** la 1603) s-a abrogat statutul dat de Eduard VI.

10. Statutul privitor la dobîndă, din timpul lui **Iacob I** (rege al Angliei de la 1603 la 1625), considera că „o dobîndă atît de ridicată ca 10 la sută” dăuna **agriculturii** și **comerțului** și de aceea o reducea la maximum de 8 la sută pentru viitor.

11. Statutul acesta din timpul domniei reginei Ana (1702—1714) se referea la **avan-tajele** pentru comerț și agricultură care au **rezultat** din reducerile anterioare **ale dobînzii**, la sarcinile pe care războiul **le-a** impus proprietarilor funciari, și la **decăderea** comerțului exterior ca urmare a dobînzilor uzurare, împrejurări care impuneau reducerea cifrei dobînzii la un nivel mai apropiat de **dobînda** existentă în statele străine.

12. **Sedan** în secolele XVII și XVIII, în Anglia, un vehicul prevăzut cu un scaun, purtat pe un fel de prăjini de cîte doi **oameni**.

13. **Cottagers** colibași (de la **cuvîntul** *cottage* = colibă, bordei).

14. **Curtea de Record**. Actele acestei curți, scrise pe pergament, trebuiau păstrate **pe** veci. De aci numirea **de** record (registru, arhivă).

15. **Companion**, de la cuvîntul francez *compagnon*, corespunzător în feudalism termenului românesc *calfă*.

16. În Franța, intervalul de cinci ani, cît timp o calfă trebuia să lucreze ca muncitor cu ziua, înainte de a putea deveni maestru, se numește **compagnonnage**.

17. „**Voluntare**”, în sens că nu erau înființate printr-o obligație impusă de stat.

18. **Mandamus** ordin al unei instanțe superioare de trimitere, spre rejudecare. a fondului unui act, la o instanță inferioară.

19. **King's Bench**: cel mai înalt tribunal de drept comun din Anglia, numit astfel pentru că la acest tribunal obișnuia să judece regele în persoană.

20. Drumuri cu **turnichet**: șosele considerate pe atunci bune, bine **întreținute**, cu bariere (turnichete) de-a latul **lor**; bariere, la care cei ce treceau trebuiau să plătească o anumită taxă, care se afirma că servește pentru întreținerea acelor **șosele**.

21. **Dupré** este un autor deseori citat în acel timp, iar **Smith** ia referințele de mai sus de la un alt autor, care citează din lucrarea lui Dupre intitulată *Essai sur les monnaies*. Din eroare numele lui **Dupré** este redat în originalul englez cu accent grav (**Duprè**).

22. Este vorba de cucerirea Angliei de către normanzi, la **1066**.

23. Statutul cotigii și al stîlpului infamiei (statutul *Tumbrel and pillory*) a fost decretat probabil în 1267, în orice caz în timpul lui Henric III (rege al Angliei de la 1216 la 1272), **cînd** s-a emis și ordonanța susamintită asupra piinii și a berei. El prevedea, ca instrumente de tortură pentru cei ce contraveneau legii, stîlpul **infamiei** și cotiga.

24. În ediția I, se scria că minele din Potosi fuseseră descoperite cu mai mult **de** „trezeci” de ani în urmă, în loc de „douăzeci”. În ediția II, corectarea s-a făcut **în** erată. Autorul se referă la minele de argint din Bolivia, de la Potosi, azi secătuite.

25. Se folosea denumirea de „mărfuri cu bucata din **Bengal**”, în comerțul colonial englez, pentru **țesăturile** de bumbac, în, **lină** ori mătase, care se vindeau cu bucata, după mărimea acestora, iar nu după metraj.

26. Textul dintre paranteze drepte a fost adăugat **de** traducător pentru **concordanța** cu titlul complet, astfel cum e trecut în *Cuprins* în ediția originală.

27. Hispaniola era vechiul nume al insulei Haiti.

28. **Bucanieri** zînători de boi **sălbatici**

29. Totalul acesta e calculat greșit în **ediția** originală. El ar trebui să fie **6^o/ss**.

CARTEA II

1. Cifra aceasta de zece mii de lire indică **obligația** băncii de a păstra totdeauna în casă, în aur și argint, monede **valorînd un șfert** din emisiunea ei de bilete.

2. Planul *Mississippi* este denumirea dată proiectului de bancă și de negocieri de acțiuni întocmit de John Law și expus de el într-o lucrare intitulată *Moneda și comerțul, cu un mijloc de a aproviziona țara cu numerar*, prezentată în parlamentul Scoției în 1705. Proiectul era bazat pe ideea că e posibil a se multiplica, aproape fără **limită**, banii de hîrtie.

3. Studiul lui du Verney are în original **titlul** : *Examen du livre intitulé „Réflexions politiques sur les Finances et le Commerce“* (Haga, 1740).

•4. Prin această categorie, denumită *tenants at will*, se înțelegea cultivatorii care depindeau de voia proprietarilor, în ceea ce privește durata folosirii pămîntului și alte **cîteva** condiții.

5. În 1765, în Franța, orașele sedii de parlamente erau : Paris, Toulouse, Grenoble, Bordeaux, **Dijon**, Rouen, Aix, Rennes, Pau, Metz, **Besancon** și Douai. **Parlamentele**, în Franța, sub vechiul regim **de** pînă la 1789, erau echivalente cu curțile de justiție din acel timp din Anglia.

6. Prin *bunuri de mină moartă* se înțeleg bunurile comunităților religioase, ale spitalelor și ale altor asemenea instituții, bunuri inalienabile (destinate a **rămîne** pe vecie la aceiași proprietari), neadmițîndu-se a se face în privința lor nici o mutație. Iar prin *actele de mină moartă* se interzicea proprietarilor de a dispune de o parte din averea lor.

7. *Legi somptuare*. Sub acest termen se înțeleg legile care aveau ca scop **restringerea** luxului și a cheltuielilor exagerate.

8. Hume a expus această idee în eseu *Of Interest* (Despre dobîndă) cuprins în **vo-**lumul său intitulat *Political Discoursês* (Cuvîntări politice), 1752.

CARTEA III

1. Prin *tenură* se înțelege modul sau titlul de deținere a unei posesiuni în feudalism.

2. Cultivatorii *steel-bow* constituie o categorie de dijmași din Scoția. *Steel* (oțel) indică natura contractului ; iar *bow* arată cuprinsul contractului, prin care i se **încredin-**tează cultivatorului, pe **lîngă pămînt**, și alte bunuri.

3. **Yeomenișînt țărani** cu mici proprietăți în Anglia feudală, formînd pătura de jos a **freholder-ilor** (țăranr liberi) ; iar prin *yeomanry* se înțelege clasa intermediară între mica nobilime și șerbi.

4. *Writ of right* este o noțiune în dreptul procedural englez existent în 1776 ; ea constituia o acțiune asemănătoare cu **acțiunea** posesorie din dreptul civil modern.

5. *Writ of entry*, **acțiune** asemănătoare cu acțiunea petitorie din dreptul civil modern.

6. *Freehold*, posesiune cu caracter de plină proprietate.

7. *Tallage* și **(the) taille** este vorba de impozitul francez *la taille*, v. cartea I, nota 6.

8. **Domesday-book**, marea cadastru al Angliei, întocmit din ordinul lui Wilhelm Cuceritorul în anul 1086.

9. *Șerif*, funcționar englez din fruntea unui comitat.

10. *Miliție* era denumirea unui corp de oaste **nepermanentă**, în Franța, în timpul lui Ludovic cel Gros (rege de la 1108 la 1137).

11. *Barbary*, denumire geografică dată în antichitate și la începutul evului mediu regiunilor din Africa de nord, situate la vest de Egipt : Marocul, Algeria, Tunisia și **Tripolitania**.

12. *Perpetuități*, sarcini feudale asupra unui domeniu, pe timp mai îndelungat, în scopul de a împiedica sau îngreua **înstrăinarea** domeniului.

CARTEA IV

1. Este vorba de Spania și Portugalia.

2. **În** traducere : „Pius Questus era cel mai așezat și cel mai puțin invidios ; și cei care sînt angajați în această activitate, **sînt** cei mai puțin gînditori la **rele**“.

CUPRINS

	<u>Pag.</u>
<i>Prefață</i>	v
Introducere și planul lucrării	3
CARTEA I	
DESPRE CAUZELE PERFECTIONĂRII FORTELOR PRODUCTIVE ALE MUNCII ȘI DESPRE ORDINEA POTRIVIT CĂREIA PRODUSUL ACESTEIA ESTE IN MOD NATURAL DISTRIBUIT ÎNTRE DIFERITELE CLASE SOCIALE	
CAPITOLUL I. <i>Despre diviziunea muncii</i>	7
CAPITOLUL II. <i>Despre principiul care dă loc la diviziunea muncii</i>	13
CAPITOLUL III. <i>Diviziunea muncii este limitată de înmînderea pieței</i>	16
CAPITOLUL IV. <i>Despre originea și întrebuințarea banilor</i>	19
CAPITOLUL V. <i>Despre prețul real și prețul nominal al mărfurilor sau despre prețul lor în muncă și prețul lor în bani</i>	24
CAPITOLUL VI. <i>Despre părțile care alcătuiesc prețul mărfurilor</i>	36
CAPITOLUL VII. <i>Despre prețul natural al mărfurilor și prețul lor pe piață</i>	41
CAPITOLUL VIII. <i>Despre salariul muncii</i>	47
CAPITOLUL IX. <i>Despre profiturile capitalului</i>	63
CAPITOLUL X. <i>Despre salariu și profit în diferitele utilizări ale muncii și ale capitalului</i>	71
<i>Partea I. Inegalități ce rezultă din însăși natura utilizărilor</i>	71
<i>Partea II. Inegalități pricinuite de politica din Europa</i>	85
CAPITOLUL XI. <i>Despre renta pămîntului</i>	102
<i>Partea I. Despre producția solului care îngăduie totdeauna o rentă</i>	103
<i>Partea II. Despre producția solului care uneori îngăduie, iar alteori nu îngăduie rentă</i>	114

	Pag
<i>Partea III.</i> Despre variațiile în raportul dintre valorile respective ale acelui fel de produs care îngăduie totdeauna rentă și ale aceluia care câteodată îngăduie și câteodată nu îngăduie rentă	11
Digresiune privitoare la variațiile valorii argintului în decursul ultimelor patru secole	
Perioada întâi	125
Perioada a doua	134
Perioada a treia	135
Variații în raportul dintre valorile respectiv argintului	14
Temeiuri ale bănuielii că valoarea argintului continuă să scadă	158
Diferite efecte ale cursului perfecționărilor asupra prețului real a trei categoriilor de diferite produse brute	151
Categorii întâi	151
Categorii a doua	152
Categorii a treia	159
Concluzie a digresiunii privitoare la variații	161
Efectele cursului perfecționărilor asupra prețului or marcat facturate	169
<i>Concluzia</i> capitolului	17

CARTEA II

DESPRE NATURA, ACUMULAREA ȘI ÎNTREȚINEREA CAPITALULUI

<i>Introducere</i>	183
CAPITOLUL I. Despre diviziunea capitalului	184
CAPITOLUL II. Despre bani, considerați ca o ramură specială a întregului capital al societății sau despre cheltuielile de întreținere a capitalului național	19
CAPITOLUL III. Despre acumularea capitalului sau despre munca produc- tivă și munca neproductivă	223
CAPITOLUL IV. Despre capitalul împrumutat cu dobîndă	236
CAPITOLUL V. Despre diferitele întrebuințări ale capitalurilor	241

CARTEA III

DESPRE CREȘTEREA ÎN MOD DIFERIT A BELȘUGULUI LA DIFERITE NAȚIUNI

CAPITOLUL I. Despre creșterea firească a belșugului	25
CAPITOLUL II. Despre descurajarea agriculturii în vechea stare a Europei după căderea imperiului roman	25

CUPRINS

	<u>Pag.</u>
CAPITOLUL III. <i>Despre creșterea și dezvoltarea cetăților și orașelor după căderea imperiului roman</i>	267
CAPITOLUL IV. <i>Cum a contribuit comerțul orașelor la propășirea economică a regiunilor rurale</i>	275

CARTEA IV

DESPRE SISTEMELE DE ECONOMIE POLITICA

<i>Introducere</i>	287
CAPITOLUL I. <i>Despre principiul sistemului comercial sau mercantilist</i>	288
CAPITOLUL II. <i>Despre restricții la importul din țări străine a acelor mărfuri care pot fi produse în țară</i>	303
CAPITOLUL III. <i>Despre restricțiile la importul mărfurilor de aproape toate țările, din acele țări cu care se poate avea relații comerciale ar fi nefavorabilă</i>	
<i>Partea I. Despre absurditatea acestor restricții, chiar ținând seama de principiile sistemului comercial</i>	316
<i>Digresiune cu privire la băncile de depozit, privind în special pe aceea din Amsterdam</i>	320
<i>Partea II. Despre absurditatea acestor restricții extraordinare pe baza altor principii</i>	326
<i>Hotele traducătorului</i>	333
<i>Monede, greutăți și alte unități de măsură</i>	339